

НЕ ЗАБРАВЯЙТЕ, НО НЕ ОТМЪЩАВАЙТЕ!

НАЦИОНАЛЕН ВЕСТНИК

ТРАКИЯ

Брой 19 • год. ХСVII • 15 октомври 2021 г. • цена 0,40 лв.

www.stdbg.org

ПАЗИТЕЛИ НА БЪЛГАРСКИНАТА

Представяме ви тракийците Бети и Николай Димитрови, собственици на „Дивата ферма“

На стр. 5

НАЦИОНАЛНО ТРАКИЙСКО ПОКЛОНЕНИЕ В С. АВРЕН

На 25 септември 2021 г. в кривопаланкското село Аврен се проведе Национално тракийско женско поклонение в памет на избитите 42 жени и деца от село Манастир.

Поклонението бе организирано от Съюза на тракийските дружества в България, Националния тракийски женски съюз при СТДБ, Тракийско дружество „Тракия-1922“ със съдействието на община Кривопаланка и кметството в с. Аврен.

Заради противоепидемичните мерки в поклонението уважиха ограничен брой представители на Съюза на тракийските дружества в България, ТЖС, ТНИ, представители на кметствата в Кривопаланка и Аврен.

В поклонението участваха Кр.Премиянов, председател на СТДБ, Краснодар Беломорски, зам. председател на ЦР на СТДБ и председател на Софийското тракийско дружество, Кирил Киряков, зам.-председател на ВК на СТДБ и председател на ТД „Лазар Маджаров“, Сливен, Цанко Атанасов, член на ЦР на СТДБ, председател на Старозагорското тракийско дружество и съпредседател на ТМСБ, Десислава Костова, член на ЦР

■ Заупокойна молитва в църквата Свети Иван Рилски в Кривопаланка, в памет на избитите жени и деца от с. Манастир

на СТДБ и съпредседател на ТМСБ, членовете на ВК на СТДБ: Иванка Мечева, съпредседател на ТЖС, Елена Мурджева, съпредседател на ТЖС и председател на ТД „Одринска епопея“ в Поморие, Ангел Коджаманов, Мариана Ликова, председател

на ТД „Тракийско сърце“ в Кърджали, Веселин Костов, председател на тракийско дружество „Тракия – 1922“ в Кривопаланка, д-р Ваня Иванова, член на ТНИ и изп. длъжността главен редактор на в. „Тракия“, Неждие Акиф, зам.кмет на община Кривопаланка, Милена Аленкова, кметски наместник в с. Аврен, Димитър Антонов, бивш кметски наместник на с. Аврен, тракийци от София, Ст.Загора, Ямбол, Созопол, Кърджали, Поморие, Димитровград, активисти на тракийското движение.

Програмата започна със заупокойна молитва, отслужена в църквата „Све-

ти Иван Рилски“ в Кривопаланка, в памет на избитите жени и деца от село Манастир.

Поклонението пред паметника на жертвите в с. Аврен беше открито от Веселин Костов – председател на Тракийско дружество „Тракия – 1922“ в Кривопаланка, който отправи предложение към ръководството на СТДБ и на ТЖС да се направят постъпки през БПЦ за канонизирането като мъченици на избитите жертви.

Иванка Мечева – съпредседател на Тракийския женски съюз произнесе слово, в което подкрепи предложението на В. Костов:

„Вече 19 години по идея на ТЖС пред паметника в центъра на с. Аврен се събират потомците на тракийци, събрани от болката стара“, както е казал поетът. И макар и неказани тук винаги звучат стиховете на онзи реквием, който бе посветен на жените и децата, чиито имена са изписани на паметника.

Това са стихове от нас-

коро починалия поет Ивайло Балабанов, един от големите поети на нашето време. Наричат го още „съвремен-

ността „Мъгленник“ и е написан в чест на 70 год. от създаването на ТЖС, който винаги се е стремил да съх-

„Слушайте!

Слушайте и помълчете!

Днес е ден за лобно цвете!

Днес е ден за черен спомен!

Днес е ден за жален спомен!

Слушайте всички.

Хора различни по Бог и по вяра,

Събрани днес от болката стара!

От спомена кървав, от грях погаврен

Тука, в скръбното село Аврен“.

рани спомена за всички жени, оставили диря в тракийската памет. Дирята е свързана с тяхната отдаденост към борбата на тракийци за свобода.

Не забравяме имената

ният Вапцаров“. Ние сме горди, че тази огромна поетична душа, принадлежаща на тракиец, чието перо описа болките и страданията на бежанците. Едно от знаковите му произведения е „Реквием“, който е посветен на събитията в мест-

на Мария Тенишева – странджанската Баба Тонка, на Руса Чорбаджиева, на Станка Спирова и много други, които дадоха своя принос в Илинденско-Преображенското въстание.

Продължава на 2-а стр.

■ Организаторите на поклонението пред паметника в с. Аврен

БЪЛГАРСКИ ПОЩИ И ДОБИ ПРЕС

ОТКРИВАТ АБОНАМЕНТНАТА КАМПАНИЯ ЗА 2022 Г.

Ако не сме ви разочаровали и вярвате, че „ТРАКИЯ“ е Вашият вестник,

във всяка пощенска станция или в офисите на ДОБИ ПРЕС може да се абонирате.

Цената на 1 бр. е: 1 лв.

Стойността на годишен абонамент за 24 бр. е: 24.00 лв.

КАТАЛОЖНИЯТ НОМЕР НА В. „ТРАКИЯ“ Е 759.

Тракийската кауза заслужава Вашата подкрепа.

Два пъти в месеца очаквайте в. „ТРАКИЯ“

НАЦИОНАЛНО ТРАКИЙСКО ПОКЛОНЕНИЕ...

Продължение от 1-а стр.

Не забравяме интелектуалките Магда Петканова, Мара Михайлова и всички други жени около тях, които се бореха за нова позиция на жената тракийка. Но ние не забравяме и дията, оставена от тези, които станаха невинни жертви на историческите събития.

В своя труд „Разоренето на тракийските български акад. Милетич пише:

„За отделни, изчезнали и отвлечени от турците български жени и деца, на много места слушах, но за такава по-голяма група от цели семейства, случаят, описан от Стамо Стойчев, бе единствен и ми направи силно впечатление. Самичък, твърде загрижен за съдбата на изчезналите, правих и аз постъпки пред нашите гюмюрджински власти по-енергично да продължат издирването им. Ала същевременно немалоко се побоях, да не би, ако туй дирене стане много явно и с насилие, виновниците от страх пред тежко наказание, да се опитат тайно да погубят жертвите си. За голяма жалост така и стана.

Към 20 февруари 1914 г. бе обнародвана в нашите вестници (напр. във в. „Мир“, бр. 4150) следната телеграма от Гюмюрджина: „Около с. Аврен завчера са намерени в един дол трупове на 37 жени, моми и деца, избити и изклани. Клането е извършено преди един месец. Цялото гюмюрджинско население е ужасено.“

След тази страшна вест за мене бе повечето от вероятно, че жертвите на това нечувано варварство не могат да бъдат други, освен пленените 42 манастирски жени и деца. Селото Аврен е българско село в Кушукавашко, наближено от фанатични помаци и турци. Жителите му грозно пострадаха, тъй като също част от тях бяха избити.“

Това са думите на Милетич. Ние знаем каква е предисторията на това събитие. Веднага след подписването на Лондонския мирен договор започва изпълнението на плана на Турция за реокупация на Тракия. Българските власти, пък и самото население, не са вярвали, че турската войска ще наруши Лондонския договор. Но в действителност още от началото на м. юли турците настъпват, грабят, убиват и опожаряват всичко що е българско.

„Това, което е станало от юли до септември – пише Милетич – надминава по ужас най-ужасните масови избивания, на които българщината е била подлагана, дори и в историческото Баташко клане.“

В самота тактика на Турция планът за реокупация на Тракия е бил съставен още със започването на Междусъюзническата война на 16 юни. Паролата е – физическо унищожаване на българите, и то по най-варварски начин, особено на онези, които не се подчиняват. А веднъж усетили само дъха на свободата българите от селата в Беломорска Тракия вече оказват да се подчинят. Те защитават своите села. Защитниците и на с. Манастир се опитват да запазят домовете си. Когато срещу тях за пореден път се изправят въоръжени отряди башибозук мъжете изкар-

Тракийци пред паметника на жертвите в с. Аврен

ват жените и децата от селото, всички успяват да се укрят почти месец от преследвачите. Когато биват открити непокорните манастирци отказват отново да се предадат. Но, оказва се, че не 37, а почти 50 жени и деца попадат в ръцете на турците. Някои от пленените жени са отведени в турски хареми. Открито е едно момченце, вече с турско име, в турско семейство. Впоследствие това дете е откраднато и върнато на родителите му. Остават отвлечени 42 жени и деца, които са невинни жертви, запазили своята вяра и които мъченически умират.

Повече от сто години след събитията ние, тракийци, отдаваме почит към тези невинни жертви. Ние ги почитаме като светци, които са запазили своята вяра и чийто живот е бил отнет чрез насилие. Но ТЖС иска не само тракийци, но и цялата страна да почита тези жени като светци и мъченици. Водени от тази идея, в юбилейната за СТДБ година, ТЖС и

СТДБ започнахме работа по подготовка на заявление за откриване на процедура за обявяване на жените, които са намерили смъртта си в урвите на Мъгленик за мъченици на Българската православна църква.

Защо само жените? Защото изискване за канонизация е възраст, позволяваща да се прави разлика между добро и зло. На това условие отговарят само пълнолетните жени. Процедурата в БПЦ, свързана с канонизация е много дълга във времето, много тежка. Тя ще е свързана с допълнителна изследователска работа по живота на предложените жени. От много години за всички тракийци, които тачат паметта на своите деди, които помнят от предаваните въщи спомени за тежките мъки, през които са преминали тракийските бежанци, знаят и почитат жертвите от Мъгленик като светци. За нас те са мъченици и светци, на които ние отдаваме почит и пред които се прекланяме В тяхно име и пред

тяхната памет отдаваме своите сили за разбирателство с всички, независимо от етнос и вяра. Това дължим на всички наши тракийски светци.

Отдавайки почит нека отново да си спомним стиховете, с които завършва „Реквием“ на Ивайло Балабанов:

**Днеска е ден с незараствала рана
И време за свят поклон настана!**

Хора, само едно запомнете:

Недейте забравя, но не мъстете!

**Дълбок поклон пред паметта на
жертвите, намерили смъртта си в
местността „Мъгленик“!**

В словото си зам. кметът на община Крумовград Неждие Акиф заяви:

„108 години ни делят от трагичната есен на 1913 г., когато 42 жени, девойки и деца от с. Манастир, Гюмюрджинско, намират смъртта си в землището на с. Аврен, в местността „Думанли“.

Скланяме глави пред героизма на онези отрудени и невинни хора, погубен живот и мечти.

Паметникът, издигнат от признателното поколение, тук, в с. Аврен ни напомня, че „националните вражди са гибелни за народите, а братското сътрудничество-тяхно светло бъдеще“.

Ден като днешния ни дава повод за преклонение и гордост.

Гордост от силната воля на тези крехки създания и жаждата им за свобода, въпреки трудностите на времето, преклонение пред обикновените

хора, превърнали се в герои. Те са примерът, който ни призовава към милосърдие и хуманност, към уважение на живота и достойнството на всеки, без разлика на етнос и вяра, който ни мобилизира за добри дела, за солидарност и взаимна подкрепа, за добросъседство, разбирателство, съзидателен труд в името на бъдещето.

Потомците на тракийци днес са пръснати из цяла България, но родовата памет споменът за онези трагични дни се предава от поколение на поколение и събира тук всяка година стотици хора.

Нека с общи усилия да съхраним за бъдещите поколения паметта и мъдростта, богатото историческо наследство и традициите, защото всички добре знаем, че народ без памет е народ без корени!“

Председателят на СТДБ Кр. Преманов приветства участниците в поклонението и напомни, че тракийци като част от българския народ са изключително

толерантни и добронамерени. Въпреки тежката участ, те продължават да спазват завета на своите предци, не забравят, но и не отмишчават.

В края на поклонението, облечени в тракийски носии, пред паметника на жертвите застанаха представители на тракийското дружество в Ямбол и на тракийското дружество в Крумовград. Албена Палазова изпълни стихове на тракийската поетеса Елена Великова, посветени на трагедията, разиграла се през 1913 г. в с. Манастир.

Тракийци от Поморие изпълниха тракийски песни, които огласиха площада на с. Аврен.

Паметникът на избитите жени и деца беше отрупан с венци и цветя от СТДБ, Тракийския женски съюз при СТДБ, ТНИ, Община Крумовград, кметството на село Аврен, тракийските дружества – членове на СТДБ, участници в поклонението, от политическите партии и обществени организации, от признателни потомци.

Представители на ТД в Поморие с председателя на СТДБ пред паметника в с. Аврен

ИЗГРЯВАЩОТО ОТ ЮГОИЗТОК СЛЪНЦЕ ЩЕ ПРОДЪЛЖАВА ДА ОБЕДИНЯВА,
ДА РАЗРАСТВА НАШИТЕ ДУХОВНИ ХОРИЗОНТИ

ДЕТСКОТО ТВОРЧЕСТВО КАТО БУДНОСТ, ПРОЗРЕНИЕ, ПРОСВЕТЛЕНИЕ И СЛЕДВАНЕ НА НЕИЗЧЕРПАЕМИТЕ ХУДОЖЕСТВЕНИ ОБРАЗЦИ В СЕБЕ СИ

ЛИЯНА ФЕРОЛИ

В работата с децата и най-вече с насърчането на творческите им нагласи, все повече стигаме до извода, че само по този път можем да противовъздействаме на цялото днешно духовно обезличаване. Защото чрез творчеството децата се научават да мислят чрез своя личен и непосредствен опит, а не чрез наизустени мъртви догми. Защото с него се поощряват да стават креативни, отговорни, независими, откриващи изначалните пориви за хармония, красота, доброта. И чрез творческо мислене, чрез себе-търсене да изразяват най-съкровени си пориви и мечти, да се събуждат за прозрение, просветление и следване на неизчерпаемите художествени образци в себе си, да се издигат над земното, над преходното, да отместват хоризонтите на ограниченията, на привързаностите и себелюбието. А към това могат да ги насочат най-вече призивите да бъдат учители по изкуство, както и добрите творци. За да не чакат да им донесат вода от Извора, а сами да стигнат до него, иначе винаги ще останат жадни за истинското познание. Те най-много могат да провокират чрез творчество в учениците си вяра, надежда, любов, осъзнаване. Да

стигат и до будността, която е достигане до първичната чистота на Съзнанието. Да създават истинската лаборатория за обучение

по посока намаляване на ентропията. В това се убедила за пореден път и членовете на Редколегията на списанието за общество, култура и литература „Южно утро“, която представи неговия четвърти брой, неслучай-

но, точно в Деня на светите Вяра, Надежда, Любов и майка им София в зала „Хасково“. Неслучайно, и промоцията потвърди основното послание на този празник – Пътят на духовното възрастване към Божията Премъдрост София/Словото Божие, преминава най-вече през Любовта, защото тя е цялото, което обхваща всички добродетели, защото е името на Бога. Потвърди го и присъствието на председателя на СБП Боян Ангелов, който поздрави и благодари на всички допринесли за създаването на списанието, за техния самоотвержен труд, изрази и вярата си, че изгряващото от югоизток слънце ще продължава да обединява, да разраства нашите духовни хоризонти. А след като прочете свои стихове пред предимно детската публика, връчи и наградите на отличените ученици от трета възрастова група (от 9 до 12 клас) в Първия литературен конкурс за творчество на деца и юноши от Източните Родопи, организиран от Редколегията на сп. „Южно утро“. В него бяха одобрени 60 участници от общините Хасково, Кърджали, Димитровград, Харманли и творбите им бяха поместени в новия брой на списанието.

Наградите (грамоти, парични поощрения и книги от СБП) в първите две възрастови групи пък бяха връчени от творците Маргарита Павлова и Петко Каневски, така станаха общо 23. В трите възрастови групи, в раздел „Поезия“, първо място спечелиха София Шукерска от СУ „Й. Йовков“, Кърджали; Елица Войнова от СУ „П.Р. Славейков“, Кърджали; Йоана Аврамова от ЕГ „Проф. д-р Златаров“, Хасково. Ангел Ангелов, внукът на Стойка Мариновска, заслужи второто място. А в раздел „Есета и разкази“ първите места бяха спечелени от Мария Велчева от ОУ „Васил Левски“, с. Ябълково, Димитровградско и Паулина Любомирова от Кърджали. Нели Генова пък от ЕГ „Проф. д-р Асен Златаров“, Хасково, стана носител на Специалната награда на Сдружение „Родопско утро“. Тя ѝ бе връчена от неговия председател Стойка Мариновска. Да им са честити наградите, както и на другите наградени родопски таланти.

В началото на промоцията на списанието прозвучаха публикуваните в него

■ Паулина Любомирова с председателя на СБП

■ Нели Генова, носител на специалната награда на Сдружение Родопско утро

■ Дафне Риза с председателя на СБП

стихове „Чудоявление“ и „Очи“ на Ивайло Балабанов, които бяха последното му участие в книжно издание, за което е дал съгласие. Хасковският актьор Стефан Цирков пък изпълни неговия „Принос към европейската история“. В раздела „Наши гости“ на списанието бяха публикувани стихове на Надя Попова и Боян Ангелов. Освен тях, „Южно утро“ представи и стихове на още 11 наши утвърдени творци. Специални благодарности бяха изказани на спомоществателите на 4-я брой на списанието: Общините Хасково; Димитровград; Ивайловград; Минерални бани; Момчилград; Джебел; на ПЕГ „Д-р Иван Богоров“, Димитровград; Еоод „Калина“ – Хасково; СУ „П. Р. Славейков“ – Кърджали; СУ „Й. Йовков“ – Кърджали. Накрая с пожелания за нови срещи и представяне на списанието в Кърджали, прозвучаха и прочувствените народни песни на Детската фолклорна група с ръководител Гинка Матева към кърджалийското СУ „Йордан Йовков“.

■ Детската фолклорна група с ръководител Гинка Матева към кърджалийското СУ „Йордан Йовков“

НАЦИОНАЛНО ТРАКИЙСКО ПОКЛОНЕНИЕ „ДЕН НА ТРАКИЙСКАТА ПАМЕТ“ В МАДЖАРОВО

На 2 октомври 2021 г., Съюзът на тракийските дружества в България и Община Маджарово организираха Национално тракийско поклонение „Ден на тракийската памет“, посветено на 108-ата годишнина от трагедията на тракийските българи.

Официални гости на поклонението бяха министър-председателят на Република България Стефан Янев, вицепрезидентът Илияна Йотова, зам.-министърът на културата доц. д-р Пламен Славов, областният управител на област Хасково инж. Минко Ангелов и заместник областният управител Виолета Желева, заместник кметът на Ивайловград Светла Моллова, генералният консул на Република България в Истанбул Васил Вълчев, консулт Радослава Кафеджийска, генералният консул на Република България в Одрин Борислав Димитров, представители на генералното консулство в Одрин Атанас Димов, Методи Андреев и Роберто Иванов, Александър Чъкърък, председател на българските храмове в Одрин и член на ВК на СТДБ.

В поклонението участваха Кр. Преманов, председател на СТДБ, Краснодар Беломорски, зам. председател на ЦР на СТДБ и председател на Софийското тракийско дружество, Стефан Начев, главен секретар на Съюза, Маргарит Петров, зам.-председател на ВК на СТДБ и председател на ТД „Бойко Чавдаров“ в Харманли, Кирил Киряков, зам.-председател на ВК на СТДБ и председател на ТД Лазар Маджаров, Сливен, Цанко Атанасов, член на ЦР на СТДБ, председател на Старозагорското тракийско дружество и съпредседател на ТМСБ, Десислава Костова - член на ЦР на СТДБ и съпредседател на ТМСБ, член-кореспондент проф. Георги Михов, член на ЦР на СТДБ, членовете на ВК на СТДБ: А. Коджаманов, Д. Коджаманова, директор на филиала на ТНИ в Кърджали, д-р Вана Иванова, член на ТНИ и изп. длъжността главен редактор на в. „Тракия“, Мария Божкова, зам.-председател на ТД „Тракия“ в София, кметът на Община Маджарово Ерджан Юсуф, тракийци от София, Ст. Загора, Хасково, Сливен, Кърджали, Димитровград, активисти на тракийското движение.

Тържественото възпоменателно поклонение започна със запалване на жертвения огън от председателя на СТДБ Красимир Преманов и продължи със заупокойна молитва пред Пантеона на загиналите тракийци в памет на жертвите от трагичните събития край Арда. Тя бе отслужена от Негово Високопреосвещено митрополит Киприан от Старозагорската света митрополия.

В словото си министър-председателят припомни, че: „...историята е това, което ни свързва и ни държи заедно. Историята и паметта са това, което трябва да оставим на децата и на внуците си, за да имаме заедно бъдеще. Без почитане на историята, без

осъзнаване на примера, който са дали предците ни, няма да бъдем в състояние да осигурим бъдеще за тях.“

В обръщението си към стеклите се хора пред Пантеона на загиналите тракийци в Мемориалния комплекс вицепрезидентът Ил. Йотова акцентира на няколко основни момента:

„Президентът Радев и аз сме с вас, уважаеми тракийци, на всяка паметна дата и винаги заставаме зад тракийската кауза. Ние сме с вас! Но не стигат само силите на една институция... Годици наред тракийският въпрос е забравен в някоя прашна папка, но ние ще продължим да настояваме той да бъде решен. Няма сила, няма договори няма отнoshения, които могат да пренебрегнат тракийската съдба. Това е наша кауза и ще продължи да бъде наша кауза! Дано един ден имаме и това правителство, което ще приеме въпроса за съдбата на тракийците като свой приоритет, защото обичаме да говорим за икономика, финанси, цифровизация, а някак си забравихме в себе си човешкото. Ние обаче не сме от тези! Затова всяка година, на всяко честване, на всеки паметник ние сме тук с вас!

Днес на България са необходими силни хора, които не са зависими, лидери, които да работят не за собственото си добруване, а за добруването на държавата. Народът ни има нужда от самочувствие. От силни личности, които да бъдат гарант, че ще се справят с кризите. Заедно ще се справим.“ Тя цитира думи на Капитан Петко войвода, които според нея са актуални повече от всякога за днешния ден: „Излиза, адаш, че всичко е в човека. Ето, няма турчин да ни натиска. А що се хванахме гуша за гуша, родни братя? Ще ти кажа защо. От лакомия, за кокала. От надпревара кой от кого повече да има. Ей това е, дето разваля света“.

Продължава на 6-а стр.

■ Пред Пантеона в Маджарово

■ Тракийци с министър-председателя Ст. Янев и вицепрезидента Ил. Йотова пред паметника на Капитан Петко войвода в Маджарово

■ М. Божкова и Е. Беломорска поднасят от името на СТДБ

■ Председателят на СТДБ с министър-председателя Ст. Янев, вицепрезидента Ил. Йотова и кмета на Маджарово

■ Министър председателят Ст. Янев и Ил. Йотова пред Пантеона в Маджарово

ПАЗИТЕЛИ НА БЪЛГАРЩИНАТА

Представяме ви тракийците Бети и Николай Димитрови, собственици на „Дивата ферма“

Д-Р ВАНЯ ИВАНОВА

Благовеста и Николай Василиев са младо семейство, живеещо и работещо сред красивата природа на община Маджарово, един див район на България, пълен със защитени местности, невероятни гледки, уникални птици и животни.

Бети, както я наричат всички, е тракийка, чиито род е от Ксанти, а родът на Николай от Съчанли. И двата рода са преживели трагедията на тракийските българи, съхранили са спомените за нея, които предават на децата си, спазвайки завета на тракийци „да не забравят, но да не откъсват“.

Бети е химик по образование, учител по химия и биология, еколог по призвание и изключителен кулинар. Николай е зооинженер, който обича животните и природата. Наследили от своите деди трудолюбието и любовта към род и родина, през 1994 г. те решават да напуснат големия град и да се върнат в

„къща за гости“, която заедно със свободно отглежданите крави и коне дава началото на „Дивата ферма“, създадена благодарение на проект за устойчиво развитие на Източните Родопи „Новото Тракийско Злато“, реализиран с подкрепата на Посолството на Кралство Нидерландия в България. Проектът дава възможност на предприемчивите стопани да стъпят на краката си и да развият био животновъдство в една незаета икономическа ниша.

„Дивата ферма“ става дом за четирите деца на Бети и Ники, за които био храните отдавна не са лукс, а ежедневна здравословна храна. С много труд младите фермери успяват да осигурят истинско месо и био продукти не само за семейството си, но и за българския пазар. Днес те са притежатели на първата в България био кланица и първият преработвателен цех за био телешко месо в Източните Родопи. Био телешко месо, био кайма, био саздърма, био телешки бульон,

В къщата за гости, разполагаща с изключително уютни стаи със собствен санитарен възел и двор със свежа трева и много цветя, на гостоприемството на Бети и Ники се радват всички, търсещи спокойствие, духовно обогатяване и наслада от съприкосновението с дивата природа в този удивителен български район. Бети, Ники и децата им Петя, Митко, Калина и Александра са тракийци в Източните Родопи, който въпреки отсъствието на адекватна помощ от страна на българската държава за родното животновъдство и производство, постигат много през годините и се гордеят с плодовете на своя труд.

Източните Родопи се простират върху площ от 6 квадратни километра, разполагащи с изключително биоразнообразие в един геостратегически важен за България район. Отчитайки това, младото семейство започва изкупуването на земя, защото е убедено, че всяка педя земя, напоена с тракийска кръв трябва да остане българска. Достойна философия, която подхожда на истински българи, чиито деди са преживели злокобната 1913-а година, обогрета с кръв, в т.ч. и на деца.

Осъзнали, че обществото има дълбоки корени в миналото и не може да съществува без тях, защото те са в неговата памет Бети и Ники участват в тракийските поклонения и събори, по време на които почитат паметта на дедите си. И тази година те се поклониха пред Пантеона в Маджарово, като един от символите на паметта и незабравата, написани с кървави букви, които трудно подреждат думи, за да опишат болката, мъката и скръбта, белязали съдбата на потомците на тракийските бежанци.

Превъзмогнали болката и страданието Бети и Ники заедно с всички тракийци съхраняват паметта, предават я на децата си и продължават да чакат справедливост.

■ Бети и Ники, собствениците на Дивата ферма

■ Ръководството на СТДБ на гости в Дивата ферма

родната къща на Николай в с. Горно поле, започвайки живота си отначало с десетина овце и кози, които са наследство от баба му. Една година по-късно продават апартамента в Пловдив, за да купят първите си 16 крави. Същата година половината от тях умират, защото породата им се оказва трудно приспособима в условията на нашия микроклимат. Затова Бети и Николай се насочват към отглеждането на местните аборигенни породи българско сиво говедо и родопското късорого говедо, които са двете най-стари породи в България. Те са на изчезване и затова собствениците им се гордеят, че днес отглеждат над 1200 броя от тези редки породи, при това в естествена природна среда, в която животните сами откриват на километри най-доброто място за паша.

Въпреки трудностите семейството продължава напред с много лишения и денонощен труд, твърдо решено да създаде екологично производство, да отгледа децата си сред природата на Източните Родопи, да ги научи на труд и да ги възпита в любов към родината.

Поетният риск дава своите резултати десет години по-късно, когато наследственият дом се превръща в

био телешки пастет, био телешки суджук, био телешка луканка, био телешко чоризо, био телешки бахур, био телешка съчанлийска луканка, био телешка пастърма, са продуктите, предлагани от „Дивата ферма“ на българския пазар. Те са символ на качество, което е предпоставка за здраве и дълголетие.

■ Ръководството на СТДБ, представители на Генералните консулства в Истанбул и Одрин на гости в Дивата ферма

В заключение ми се иска да напомня на българските политици и управляващи, че предизборна кампания се прави не само два месеца преди избори с лозунги и нищо значещи обещания. Предизборна кампания се прави целогодишно с дела, с които да покажат, че работят за българските граждани, част от които са и тракийци. Мнозинството българи очакват от политиките не да ги занимават с проблемите на тази или онази партия, а реални действия за създаване на работни места, на подходящи условия за развитие на индустрия, селско стопанство, бизнес, туризъм, образование и здравеопазване и т.н.

Тракийци очакват държавническа мъдрост и отговорно отношение за решаване на техните морални и имуществени интереси и права. В България има стотици неправителствени организации, получаващи милиарди за изпълнението на чужда воля и цели. За разлика от тях тракийци с ограничени собствени средства се борят за съхранение на историческото минало такова каквото е било. Нещо повече, тракийци са се сражавали и борили за каузата си само и единствено като българи. И в миналото, и днес те живеят

като българи и никога, по никакви съображения не са се обявявали за друг народ с друг език. Обединени в Съюза на тракийските дружества в България тракийци с делата си показват как се обича Родината, как се съхраняват памет и традиции в името на българската национална идентичност. Тази тяхна преданост към България заслужава уважение, респект, и подкрепа защото онова, което никога не може да се възстанови, е паметта на народа.

Уважение и подкрепа заслужават и хора като Бети и Ники, които са сред малкото българи със сериозен семеен бизнес, който въпреки трудностите и противодействието, среща ежедневно, оцелява повече от 25 години. Нещо повече, в един от слабо развитите региони от страната младите тракийци са истински пазители на българщината и тракийския дух!

В ДЕНЯ НА СТАРА ЗАГОРА ОТКРИХА ИЗЛОЖБА „125 ГОДИНИ ОРГАНИЗИРАНО ТРАКИЙСКО ДВИЖЕНИЕ В БЪЛГАРИЯ“

Денят на Стара Загора започна с молебен, отслужен от Старозагорския митрополит Киприан, член на ЦР на СТДБ и свещеници от храма „Свети Николай Мирликийски Чудотворец“.

„Преди 142 години, когато се полага първия камък за възстановяването на Стара Загора, Александър Богориди и интелектуалците на града го правят с идеята да създадат един модерен европейски град, в който всеки да отглежда своето семейство“ каза градоначалникът на града г-н Живко Тодоров.

В честванията на Деня на Стара Загора участие взе президентът на Република България Румен Радев, който се обърна към старозагорци със слово, в което заяви:

„На днешния ден през 1879 година е поставен основният камък за повторното въздигане на Стара Загора от пепелищата на войната. Този символичен акт съвпада с полагането на основите на нова България, с възстановяването на българската държавност след дълго историческо забвение. Днес аз съм убеден, че ако можеше вашите предшественици да видят изграденото, те щяха да бъдат удовлетворени.“

На площада пред общината бяха издигнати националният трибагренник, знамето на Стара Загора и знамето на Европейския съюз. С тържествена церемония беше отличен със звание „Почетен гражданин“ на Стара Загора проф. д-р Иван Божков, първият ректор на старозагорската Алма матер и дългогодишен член на Управителния съвет на тракийско дружество „Одринска епопея“ в града на липите. Той беше удостоен и с Почетен знак на Президента на Република България.

В емоционалното си слово проф. Иван Божков благодари за високите отличия и подчерта: „Аз съм част от Стара Загора, част от гражданите на Стара Загора, част от обществения живот на Стара Загора. Създаването на Тракийски университет е плод на усилията на всички граждани на Стара Загора. Радостен съм, че Стара Загора е символ на единството при решаването на кардинални проблеми на града и за държавата.“

В парк „Пети октомври“ старозагорските тракийци отдадоха почит на загиналите в боевете за Стара Загора и поднесоха цветя на паметника „Защитниците на Стара Загора -19 юлий 1877 г.“ и пред камъка, символизиращ възстановяването на града.

По тракийски с шарена сол и питка, поднесени от младата тракийка Гена Хаджиева, бе посрещнат президентът на Република България г-н Румен Радев, който заедно с официалните лица и стотици присъстващи, разгледа с голям интерес изложбата „125 години организирано тракийско движение в България“, представена около шадравана в парка. Юбилейната фотоизложба е резултат от съвместната дейност на Съюза на тракийските дружества в България и Тракийския научен институт в партньорство с Държавна агенция „Архиви“, Научния архив при Българската академия на науките и Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“. Екипът, работил за оформянето на изложбата включва известни български учени от ТНИ като проф. Св. Елдров, проф. Боряна Бужашка и д-р В. Стоянова. Експозицията в града на липите бе организирана от тракийско дружество „Одринска епопея“ в Стара Загора.

Сред официалните лица, присъствали на откриването на изложбата бяха: Областният управител на Стара Загора, Иван Чолаков, председателят на СТДБ Красимир Премянов, Кирил Кириков, зам.- председател на ВК на СТДБ и председател на тракийско дружество „Лазар Маджаров“ - Сливен, заместник-кметове на Община Стара Загора Иванка Сотирова, Красимира Чахова, Милена Желева и Янчо Калоянов, секретарят Делян Иванов, председателят на Общински съвет Стара Загора Мария Динева, командирът на Втора Тунджанска бригада ген. Стоян Шопов, общински съветници, представители на партии, сдружения и граждани.

Гости на изложбата бяха и представителна група от тракийско дружество „Капитан Петко войвода“ - Казанлък, водена от София Дончева, член на ВК на СТДБ и председател на дружеството.

■ Тракийката Гена Хаджиева посреща Румен Радев, президент на Република България

■ Президентът Р. Радев, председателят на СТДБ Кр. Премянов, председателят на ТД „Одринска епопея“ в Ст. Загора и тракийци разглеждат изложбата

НАЦИОНАЛНО ТРАКИЙСКО ПОКЛОНЕНИЕ...

Продължение от 4-а стр.

„Уважаеми тракийци, от вас се уча на морал, уча се като държавник и политик да защитавам интереса на страната си, да отстоявам българската идентичност, към която посягат не един и друг. Уча се от вас как да предавам на децата си любовта към род и Родина“, и припомни, че съгласно завета на тракийци „В тракийското сърце няма място за мърт, има място за любов към Отечество. Българинът е доказал, че каквито и

трудности да има по пътя си, се изправя, за да продължи напред и да гради бъдещето на тези, които идват след него“.

Ил. Йотова благодари на Съюза на тракийските дружества в България и на председателя му Красимир Премянов за активната им дейност в защита на тракийската кауза и българщината“.

Председателят на СТДБ Красимир Премянов припомни трагедията на тракийските българи през 1913 г. и подвига на войводите Димитър Маджаров и Руси Славов, благодарение на които са спасени стотици човешки

животи. Историята на поклонението в Маджарово като един от символите на паметта е написана с кръв, белязала съдбата на потомците на тракийските бежанци и всички съвременници имат отговорности и задължения към паметта на загиналите и трябва да помнят жертвите и героите. Той подчерта, че за първи път в националното тракийско поклонение участва министър-председател на Република България и благодари на г-н Янев за почитта, която отдава към жертвите. В знак на признателност той връчи на премиера плакет „125 години организирано

тракийско движение в България“.

Плакет „125 години организирано тракийско движение в България“ бе връчен и на Община Маджарово, с чието сътрудничество години наред СТДБ организира „Денят на тракийската памет“.

Програмата продължи със спектакъл на артистите Стефан Цирков и Иванка Шекерова от ДТ „Д. Димов“ в Хасково, с поднасяне на цветя пред паметниците на Капитан Петко войвода, Димитър Маджаров и Руси Славов, и завърши с фолклорни изпълнения на Представителен ансамбъл за народни песни и танци „Китна Тракия“ към хасковското тракийско дружество с председател Кирил Сарджев.

ПРАЗНИЧЕН КОНЦЕРТ НА ПАНПТ „КИТНА ТРАКИЯ“ В МАДЖАРОВО

Във връзка с националното поклонение „Ден на тракийската памет“ в Маджарово, което се състоя на 2 октомври 2021 г. Представителният ансамбъл за народни песни и танци „Китна Тракия“ изнесе празничен концерт.

Фолклорното изкуство на ансамбъла беше уважено от Стефан Янев, министър-председател на Република България, Илиана Йотова, вицепрезидент на Република България, доц. д-р Пламен Славов, зам.-министър на културата, инж. Минко Ангелов, областен управител на област Хасково, Виолета Желева, заместник областен управител, Светла Моллова, заместник кмет на Ивайловград, Васил Вълчев, генерален консул на Република България в Истанбул, Радослава Кафеджийска, първи секретар в генералното консулство

■ ПАНП Китна Тракия

в Истанбул, Борислав Димитров, генерален консул на Република България в Одрин, представители на генералното консулство в Одрин Атанас Димов, Методи Андреев и Роберто Иванов, Александър Чъкърък, председател

на българските храмове в Одрин, Красимир Преманов, председател на СТДБ, Краснодар Беломорски, зам. председател на ЦР на СТДБ,

Стефан Начев, главен секретар на Съюза, председатели на тракийски дружества от страната и тракийци, участвали в поклонението.

■ Представителният ансамбъл за народни песни и танци „Китна Тракия“ с министър-председателя и вицепрезидента на Р България

НОВИ ТЕХНОЛОГИИ „ВЪЗКРЕСИХА“ БЪЛГАРСКА ЦЪРКВА В РАЙОНА НА ЛОЗЕНГРАД

ЗЛАТКА МИХАЙЛОВА

В Регионалния исторически музей в Хасково са изработени 3D макети на архитектурни и исторически забележителности в двата съседни региона – Хасковска област и вилаета Къркларели (Турция). Благодарение на новите технологии те дават пълна представа за вида на сградите и съоръженията, така, както са изглеждали преди векове.

Сред макетите е и този на православната църква в Коюнбаба, село край град Къркларели, който българите знаят като Лозенград и като родно място на Антим I, пръв екзарх на Българската екзархия. „Селото ни е разположено на левия бряг на реката Текедере. То има 180 къщи, от които 130 са български, а останалите – турски“, пише в дописка, публикувана през 1908 година във вестник „Одрински глас“. Според статистиката на професор Любомир Милетич в 1912 г в селото, наричано Коюнгуяр, живеят 150 български семейства. Българите започват да се изселват след

Междусъюзническата война в 1913 г, когато селото остава в Турция.

Днес сградата на храма в центъра на

ловия, включително за родни туристи, които искат да видят свидетелства за българското присъствие в Одринска Тракия.

■ Снимка: Янко Найденов

селото частично е в добро състояние. Тя носи характеристиките на архитектурата от втората половина на 9 в. След 1924 г е превърната в мелница, а след това е изоставена на произвола на съдбата.

Сега селото е дестинация от известния европейски туристически маршрут „Пътят на султаните“ и предоставя ус-

музеят в Хасково си партнира с Дирекцията за култура и туризъм в Къркларели.

След обиколка в Хасковска област тя ще остане в музея в Къркларели, където се съхраняват хиляди ценни природни образци, вещи с етнографска стойност, артефакти, намерени при археологически проучвания.

ХАСКОВСКИТЕ ТРАКИЙЦИ С ДАРЕНИЕ ЗА БЪЛГАРСКИ ДЕЦА, ПОСЕЩАВАЩИ НЕДЕЛНОТО УЧИЛИЩЕ В ИСТАНБУЛ

Тракийци от хасковското дружество „Г. Сапунаров“ и НЧ „Тракия – 2008“ Хасково от години поддържат конструктивни отношения с генералните консулства на Република България в Истанбул и Одрин. В тези два града има изградени неделни училища, в които се обучават на български език децата на български семейства. В Истанбул неделното училище се помещава в двора на Българската Екзархия, а това в Одрин е в двора на църквата „Св. Георги“.

По случай откриването на новата учебна година на 9 октомври, тракийци от хасковското дружество „Г. Сапунаров“ и НЧ „Тракия – 2008“ приготвиха и подариха на децата, които ще прекратят прага на неделното училище в Истанбул, 45 ученически ранички заедно с учебни пособия. Благородната идея става възможна благодарение безкористната подкрепа на тракийските потомци Вълчо Баланов, Веско Недев, Стойчо Айвазов и Ерсин Юсуф.

Дарението бе прието с благодарност от Генералния консул на Република България в Истанбул г-н Васил Вълчев.

ХАСКОВСКИТЕ ТРАКИЙЦИ ОРГАНИЗИРАХА ТЪРЖЕСТВО ЗА ДЕНЯ НА ВЪЗРАСТНИТЕ

Във връзка с деня на възрастните хора, на 1 октомври т.г. в салона на ТД „Г.Сапунаров“ и НЧ „Тракия – 2008“ Хасково, се проведе тържество. Участниците в благородното дело бяха жените от Фолклорна група „Тракийска дъга“, които в своя певчески репертоар имат над 80 автентични песни, изпети в Беломорска и Одринска Тракия.

Да уважи събитието, на тържеството дойде и известната със своите стихове текстописец на редица певци от Хасково и региона поетесата Росица Станева. Тя е и кръстница на Фолклорната група „Тракийска дъга“ и винаги търси повод да направи подарък на жените от групата. Този път подарък за групата беше екскурзия до близкото хасковско село Момино, където е изграден туристическия обект „Рибарника“. В знак на благодарност Фолклорна група „Тракийска дъга“ с художествен ръководител Недялка Демирева изпълни няколко автентични песни.

■ Тържество за Деня на възрастните

ТРАКИЯ – Орган на Съюза на тракийските дружества в България – София 1000, ул. „Стефан Караджа“ 7-А, тел.: 02/987 48 96 Печат: НЮЗПРИНТ ЕООД

Абонирайте се!

Каталожен
номер

759

Издава: Върховният комитет

Редакционна колегия: д-р Ваня ИВАНОВА, чл.-кор. на БАН проф. Васил ПРОДАНОВ, чл. кор. на БАН Иван ГРАНИТСКИ, д-р Динко СТРАНСКИ, Мария БОЖКОВА, Хубен СТЕФАНОВ; Тодор КОРУЕВ
Дизайн: Мария БУДЕВА; e-mail: stdb_sofia@abv.bg, тел. 02/986 71 26; факс: 02/987 57 53

БАНКОВА СМЕТКА
СТДБ (за вестника)

IBAN: BG34STSA93000001682816 BIC: STSABGSGF
Банка ДСК ЕАД, клон 1, ул. „Княз Ал. Батенберг“ – София 1000

КОРЕСПОНДЕНТИ: Недка ГОСПОДИНОВА (Перник) – 076/60 13 67; Димитринка СМОЛЕВА (София) – 02/412 12 36, 0886 746 044;
Златка Янева (Сливен) – 0897601560; Анета Георгиева (Хасково) – 0894 044 420; Веска Ламбова (Шумен) – 0877 71 85 03;
Мария ИВАНОВА (Ямбол) – 046/66 35 40

Изпращайте текстове не по-дълги от 4 стандартни машинописни страници (1800 знака). Хонорари за публикуването им не се дават.

ОРЛОВИТЕ СКАЛИ – ЕДНО ОТ СКАЛНИТЕ СВЕТИЛИЩА НА БОГИНЯТА-МАЙКА

Михаил Иванов: В началото на Водолея истинският Бог на хармонията – Орфей ще се завърне, заедно с истинската азбука на човечеството – числата

ЛИЯНА ФЕРОЛИ

На 6 септември 2021 г., в деня на Съединението, се навършиха 90 години от рождението на кърджалийския журналист, историк, виден общественик и поет-изследовател на тракийския орфизъм Михаил Иванов. Беше подготвил и книгата си „Боговете разговарят с числа“, но тя не можа да види бял свят, беше му попречено това да стане.

Любимото му място за изследователска дейност бяха „Орловите скали“, („Орлов камък“, I в. от н.е.) на два километра югоизточно от родопския град Ардино. По този повод ще се опитам да съединя с останените от него съждения нишките на времето.

Михаил Иванов често канел писателя от Ардино Христо Красин на Орловите скали, за да му показва някои изображения, които се виждат само в определени дни на годината, защото и той се интересувал от тяхната мистика. Били са приятели още през 80-те години на миналия век, когато и двамата са работели за регионалния вестник „Нов живот“, издаван в Кърджали. М. Иванов като завеждащ отдел, а Хр. Красин като кореспондент от Ардино. При срещите им споделял с колегата си за Великата Богиня-майка, за това как тя се самооплождала и раждала светлина и живот. Как от светлината се е появил Орфей, а името му от финикийски език се превеждало като „лекуващ със светлина и звук“. Описвал пред него „орфическите оргии“, жертвоприношенията, страстите на вакханките по време на орфическите празненства и ритуали. Споделял му как попаднал на един любопитен текст на Тит Ливий, един от най-известните римски историци, който пишел в своето мащабно историческо изследване „От основаването на града“, че някои от храмовете и скалните светилища в чест на Великата Богиня са се намирали по западните брегове на река Марица, както и по някои

от притоците на Арпеца, днешната Арда. Че Орловите скали са едно от скалните светилища на Великата майка, създателка на живота и че могат да се окажат нещо невероятно, защото, според византийския летописец Теодор Трохинат, скалата и мястото около нея са били под мощната закрила на самата Богиня, даваща живота.

Източната страна на скалата била добре видима и се знаело къде са се правели жертвоприношенията и къде са преспивали болните хора. Но западната страна на скалата криела голяма тайна, казвал Мишо Иванов на Христо Красин. И, според него, там имало огромно изображение на Богинята-Майката. Но за да се видело, трябвало да се гледа от отсрещните скатове, които са отвъд Гърбищенския ръкав на Ардинска река, но се виждали, когато гора-та около скалата била твърде ниска, а скатовете отвъд дерето били ливади и ниви.

Веднъж двамата колеги и приятели отишли да наблюдават с бинокъл западната страна на скалата откъм връх Калето и различили огромна човешка фигура, сякаш едро изчукана в камъка от огромна великанска ръка, но някак си туширана, замъглена от дългото въздействие на слънцето, дъжда, студа. Огромната скална форма наподобявала приседнала жена, протегнала ръцете си към небето и отправила зора си към него. После отишли до другия скат на скалата, където се намирал жертвеника върху по-нисък камък. Върху него, спо-

Отдавна търсеното от археологията светилище на Орфей също е на Орловите скали край Ардино

ред М. Иванов, помощниците на главния жрец нагласявали животното, приколвали го и кръвта му потичала по специални улеи, по които се завихряла и пак се спускала надолу. Жрецът следял внимателно кръвата вада и пророкувал за миналите и бъдни времена, за хората и стихии. Мишо показал на Христо също и къде долу в ниското, плътно до скалата са ношували болните, дошли да потърсят изцеление на това свещено място. И къде е бил чучурът с водата. Повечето от болните, след ден-два или три, се вдигали свежи и бодри, очевидно, възстановени и благославяйки Богинята-Майка, се разотивали. За по няколко дни, до седмица, оставали до скалата само по-тежко болните и жените които не могли да заченат. Когато получили просветление, че вече са прочистени от болестта или знак, че не след дълго ще имат рожби, те си тръгвали. Освободените места край скалата веднага се заемали от новодошли, които прииждали на

вана от М. Иванов доста години, защото я смята за обект със световно значение. Разгадава я на основата на създадения от него оригинален метод, свързан с така наречената сакрална нееднородност на членовете на числовия ред. Т.е., той математизира митологията, създава своя митоматематически метод, защото смята числата за истинската азбука на човечеството.

На източната страна на Орлов камък М. Иванов открива и друга нарисувана сякаш със слънчеви лъчи рисунка на отиващия си от живота Орфей. На короната му се виждали четири пъпки и две букви „гама“, които заедно сумират орфическата формула за вселенска организация „4+3+3“. Евридика (Аргопе) пък гледала нагоре, в косичника ѝ била вплетена змия с яйце в устата. Едно бяло човече (душата) се изкачвало нагоре от черепа (смъртта) към живота (яйцето). Изображенията символизирали вечното движение на духа/душата от смъртта към живота. Двете скални рисунки представяли вечното движение, преминаването от едно в друго състояние, от хармонията (Орфей) към хаоса (Дионис). Но двете изображения предавали, казва М. Иванов, също и поразителното умение на нашите прадеди отпреди хиляди години да проектират върху скала-

Орелът

върволици. Защото скалата и мястото около нея били „облизвани от живототворния дъх“ на Повелителката на живота, на което се дължала и тяхната удивителна целебност. Затова там било оживено целогодишно, както пишел и византийският летописец Трохинат. Затова в тежките зими наоколо горели множество огньове.

Със своите открития поетът-журналист, историк и общественик изследовател на древната ни история от Кърджали Михаил Иванов внася доста яснота и категоричност за тракийските мистерии. Той е откривател на загадъчния релеф на Зевс и Дионис върху западния скат на Орловите скали. А тракийското име на Дионис, според него, било Сауле, а на Зевс – Збелсурд. Художникът Христо Нометков пък открива в релефа розетка, геометрично цвете със седем елемента, на колкото части е бил разкъсан малкия Дионис Загрей – тайната емблема на орфизма. Уникалната находка е изслед-

та рисунки, графики в класически гръцки стил, които да се появяват само в определени дни от годината. Както и да не се виждат с обикновено око, а само да се запечатват с фотоапарат. Явно тази информация е била оставена за нашето време, за новата епоха на Водолея, когато, според Михаил Иванов, Орфей, истинският Бог на хармонията, ще се завърне заедно с истинската азбука на човечеството – числата. Името му Орфеус означавало Цар китарод, цар с китара. Т.е. човек, който излъчва вибрации, отворени към Вселената. Докато епохата на Исус, твърдеше М.Иванов, била епоха на затворените кръгови пространства на вождизма, на враждата, на конфликтите. Но тъй като епохите се сменят, тази промяна вече наблюдавала и то с помощта на предхождащата я. Защото Вселената била създадена от необходимото зло на хаоса, от чиято пияна се раждало новото.

Продължава в следващия брой

Лечебното място наподобява каменна река